

For the latest from BDO Turkey, follow us

Sirküler Tarihi : 27.07.2022
Sirküler No : 2022/074

YETKİLİ UZLAŞMA KOMİSYONLARININ TESPİTİNE İLİŞKİN 539 SIRA NO.LU VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ YAYIMLANMIŞTIR

23.07.2022 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan [539 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğiyle](#); 04.01.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Ek 1'inci maddesinde yer alan yetkiye istinaden uzlaşma komisyonlarının uzlaşma konusu yapabilecekleri vergilerle bunlara ilişkin vergi ziyayı, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin yetki ile yetkili uzlaşma komisyonlarının nasıl tespit edileceğine dair düzenlemeler yapılmıştır.

1. UZLAŞMA KOMİSYONLARININ TARH EDİLEN VERGİ VE KESİLEN VERGİ ZİYAI CEZALARINA İLİŞKİN YETKİSİ VE YETKİLİ UZLAŞMA KOMİSYONLARININ TESPİTİ

Bir mükellef hakkında vergi/ceza ihbarnamesinde tarh edilen vergi miktarına göre sırasıyla gidebileceği 4 farklı uzlaşma komisyonu vardır:

- Mal Müdürlüğü/Vergi Dairesi Müdürlüğü Bünyesinde Kurulan Uzlaşma Komisyonu,
- Vergi Dairesi Başkanlığı/Defterdarlık Bünyesinde Kurulan Uzlaşma Komisyonu,
- Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu,
- Merkezi Uzlaşma Komisyonu.

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş. bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2021 yılında 11,8 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167'dan fazla ülkede bulunan 1.728 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dâhil dünya çapında 97.292 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Uzlaşma görüşmesinin yapılacağı yetkili komisyon, vergi/ceza ihbarnamesindeki tarh edilen vergi miktarına göre belirlenecektir. Aynı yıl veya muhtelif yıllar için birden fazla tarhiyatın yapıldığı durumlarda yetkili komisyon en yüksek vergi miktarını içeren vergi/ceza ihbarnamesine göre belirlenecektir. Uzlaşmada birliğin sağlanması bakımından diğer ihbarnamelerin de en yüksek vergi miktarını içeren ihbarname için belirlenen yetkili uzlaşma komisyonunda incelenmesi gerekmektedir.

Konuyu bir örnek ile açıklamak gerekirse; İstanbul'da Anadolu Kurumlar Vergi Dairesi mükellefi olan bir şirket için düzenlenen vergi/ceza ihbarnamesindeki tarh edilen vergi miktarı;

- 70.000 TL'ye kadar ise Anadolu Kurumlar Vergi Dairesi Müdürlüğü Bünyesinde Kurulan Uzlaşma Komisyonu,
- 70.001 ile 1.500.000 TL arasında ise İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Bünyesinde Kurulan Uzlaşma Komisyonu,
- 1.500.001 ile 15.000.000 TL arasında ise Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu,
- 15.000.000 TL'nin üzerindeki tarhiyatlarda ise Merkezi Uzlaşma Komisyonu yetkili Komisyon olacaktır.

Bu tutarlar her il bazında değişmektedir. İlgili İl için belirlenen tutara 539 no'lu VUK Genel Tebliği'nin 1 numaralı ekinde ulaşılabilir.

Kanuni süresinden sonra verilen beyannameler ile 213 sayılı Kanunun 371'inci maddesine göre pişmanlık talepli olarak kabul edilen ancak şartların ihlali nedeniyle kanuni süresinden sonra verilen beyanname olarak işleme tabi tutulan beyannameler üzerinden tahakkuk fişi ile tahakkuk ettirilen vergilere ilişkin kesilen vergi ziyai cezaları için uzlaşma başvurusunda bulunulan hallerde ise cezanın hesaplanmasına esas teşkil eden vergi miktarı dikkate alınarak yetkili uzlaşma komisyonu belirlenecektir. Vergi miktarı hangi uzlaşma komisyonunun yetkisi içerisinde kalıyor ise vergi ziyai cezası için yapılan uzlaşma talepleri de bu komisyonunda görüşülecektir.

Kesilen vergi ziyai cezalarının birden fazla olması halinde ise yetki, cezanın hesaplanmasına esas teşkil eden en yüksek vergi miktarını içeren vergi/ceza ihbarnamesine göre belirlenerek uzlaşmada birliğin sağlanması bakımından diğer ihbarnamelerle birlikte yetkili uzlaşma komisyonunda görüşülecektir.

2. UZLAŞMA KOMİSYONLARININ USULSÜZLÜK VE ÖZEL USULSÜZLÜK CEZALARINA İLİŞKİN YETKİSİ VE YETKİLİ UZLAŞMA KOMİSYONLARININ TESPİTİ

Yapılan düzenlemeye geçmeden önce usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin Uzlaşma hakkında kısa bilgi vermekte yarar görüyoruz. Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları 2018 yılına kadar sadece tarhiyat öncesi uzlaşmaya konu olabiliyordu. 7103 sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları, 27.03.2018 tarihinden itibaren tarhiyat öncesi uzlaşma kapsamından çıkarıldı. (2018/49 no.lu Sirkülerimiz). Bu cezalar sadece Cezadan İndirim hükümlerinden faydalanabilmekteydi. Nihayet 2021 yılında 7338 sayılı Kanun ile yapılan düzenleme ile 5.000 TL'nin (2022 yılı için 6.800 TL) üzerindeki usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları uzlaşma kapsamına alınmış, bu tutarın altındaki cezalara ise Cezadan indirim hükümlerinin %50 artırımlı uygulanacağı, yani %75 ceza indirimi yapılacağı belirtilmiştir. (2021-115 no.lu Sirkülerimiz).

5.000 TL'nin altındaki usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaların uzlaşma kapsamına alınmayarak Cezadan İndirim hükümlerinin genişletilmesinin temel nedeni; tutarı düşük fakat sayısı fazla olan bu işlemlerin komisyonların iş yükünü artırarak zaman kaybının önüne geçilmesi ile yine bu işlemlerin hem mükellef hem de idare açısından yaratacağı maliyetlerden tasarruf edilmesidir. Kanaatimizce bu düzenleme yerinde olmuştur.

7338 sayılı Kanun ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının tekrar uzlaşma kapsamına alınmasından sonra, 539 sayılı VUK Genel Tebliği ile bu cezalara ilişkin yetkili uzlaşma komisyonlarının nasıl tespit edileceğine dair düzenlemeler yapılmıştır.

Söz konusu düzenlemeye göre; bir mükellef adına kesilen usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının tutarına göre sırasıyla gidebileceği 4 farklı uzlaşma komisyonu vardır. Bunlar;

- Mal Müdürlüğü/Vergi Dairesi Müdürlüğü Bünyesinde Kurulan Uzlaşma Komisyon
- Vergi Dairesi Başkanlığı/Defterdarlık Bünyesinde Kurulan Uzlaşma Komisyonu
- Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu
- Merkezi Uzlaşma Komisyonu

Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezasının uzlaşma kapsamına girip girmediğinin tespitinde vergi/ceza ihbarnamesinin tebliğ tarihinde geçerli olan 213 sayılı Kanunun Ek 1'inci maddesindeki 5.000 Türk Liralık (1/1/2022'den itibaren 6.800 Türk lirası) tutarın aynı Kanunun 414'üncü maddesi gereğince artırılmış bulunduğu tutar dikkate alınacaktır.

Aynı yıl veya muhtelif yıllar için hem vergi tarhiyatının yapıldığı hem usulsüzlük veya özel usulsüzlük cezalarının kesildiği durumlarda uzlaşma görüşmesinin yapılacağı komisyon tarh edilen vergi miktarına göre belirlenecektir.

Vergi tarh edilmeksizin aynı yıl veya muhtelif yıllar için birden fazla usulsüzlük veya özel usulsüzlük cezalarının kesilmesi durumunda, yetkili komisyon en yüksek ceza miktarını içeren vergi/ceza ihbarnamesine göre belirlenecektir.

Uzlaşmada birliğin sağlamak amacıyla diğer vergi/ceza ihbarnamelerinin de en yüksek vergi miktarını (tarhiyatı)/ en yüksek ceza miktarını içeren vergi/ceza ihbarnamesi için belirlenen yetkili uzlaşma komisyonunda değerlendirilecektir.

Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına ilişkin Komisyon tespitini bir örnek ile açıklamak gerekirse; Ankara Doğanbey Vergi Dairesi mükellefi olan bir şirket için düzenlenen ceza ihbarnamesindeki kesilen ceza miktarı,

- 50.000 TL'ye kadar ise Doğanbey Vergi Dairesi Müdürlüğü Bünyesinde Kurulan Uzlaşma Komisyonu,
- 50.001 ile 600.000 TL arasında ise Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı Bünyesinde Kurulan Uzlaşma Komisyonu,
- 600.001 ile 15.000.000 TL arasında ise Vergi Daireleri Koordinasyon Uzlaşma Komisyonu,
- 15.000.000 TL'nin üzerindeki tarhiyatlarda ise Merkezi Uzlaşma Komisyonu yetkili Komisyon olacaktır.

Bu tutarlar her il bazında değişmektedir. İlgili İl için belirlenen tutara 539 no'lu VUK Genel Tebliği'nin 2 numaralı ekinden ulaşılabılır.

3. TEBLİĞİN YAYIMI TARİHİNDEN ÖNCE UZLAŞMA KOMİSYONLARINA İNTİKAL ETMİŞ UZLAŞMA TALEPLERİNİN DURUMU

Tebliğin yayımı tarihine kadar uzlaşma günü tayin edilmemiş uzlaşma talepleri hakkında bu Tebliğ hükümleri uygulanacaktır. Ancak uzlaşma günü tayin edilmiş olup çeşitli nedenlerle uzlaşma günü ertelenmiş olan mükelleflerin uzlaşma talepleri ise uzlaşmayı erteleyen komisyon tarafından sonuçlandırılacaktır.

Saygılarımızla.